

آیت الله مظاهری: راه‌هایی از گرفتاری‌ها بازگشت به دنیای حلال است

حضرت آیت الله مظاهری دنیا طلبی را یکی از عوامل سقوط انسان‌ها برشمرد و گفت: راهکار‌هایی از دنیا طلبی و مصایب ناشی از آن، بازگشت به قناعت و زهد و بازگشت به دنیای حلال و مورد تأیید اسلام است.

حضرت آیت الله مظاهری دنیا طلبی را یکی از عوامل سقوط انسان‌ها برشمرد و گفت: راهکار‌هایی از دنیا طلبی و مصایب ناشی از آن، بازگشت به قناعت و زهد و بازگشت به دنیای حلال و مورد تأیید اسلام است.

به گزارش خبرگزاری رسا، حضرت آیت الله حسین مظاهری، در درس اخلاق خود اظهار داشت: راهکار‌هایی از دنیا طلبی و مصایب ناشی از آن، بازگشت به قناعت و زهد و بازگشت به دنیای حلال و مورد تأیید اسلام است. اسلام عزیز نمی‌فرماید که دنیا را فراموش کنید، بلکه دلبستگی به دنیا و پرداختن به دنیای حرام را مذمت فرموده و در عوض، مسلمانان را برای تلاش در راستای آبادی دنیای حلال، سفارش می‌فرماید.

دنیا طلبی عامل سقوط انسان

یکی از عوامل سقوط انسان، که شاید بتوان گفت خطرناک‌تر از سایر عوامل سقوط است، دنیا طلبی است. زرق و برق دنیا و دلبستگی به آن و به خصوص مشغول شدن به دنیای حرام، انسان را به سقوط عجیبی می‌کشاند و اگر آدمیان مواظبت لازم را ننمایند و در امتحان‌های الهی مردود گردند، دنیا، مانع پیشرفت معنوی آنان شده و آنان را جهنمی می‌کند.

امام حسین (ع) می‌فرمایند: #171التاسُ عَیْبُ الدُّنْیَا وَ الدِّینُ لَعَقٌ عَلَى أَلْسِنَتِهِمْ یَحُوطُونَهُ مَا دَرَّتْ مَعَايِشُهُمْ فَإِذَا مُحْصُوا بِالْبَلَاءِ قُلُ الدِّیَاتُونُ» بنابر تعبیر نورانی آن حضرت، مردم بنده دنیا هستند. تا وقتی در معرض امتحان قرار نگرفته‌اند، ممکن است مردود نشوند. اما کمتر کسی می‌تواند در امتحان، موفق گردد.

دنیا به معنای عام، عبارت از ثروت، شهوت و ریاست است و اگر کسی با یکی از این سه عامل امتحان شود، سربلندی او در امتحان مشکل است. اگر انسان دلبستگی به دنیا پیدا کرد، معلوم نیست بتواند در امتحان‌ها نمره بیاورد، حتی اگر از نظر علمی و معنوی، بلند مرتبه باشد. ولی اگر انسان تابع و پیرو امیرالمؤمنین (ع) باشد، در سخت‌ترین امتحانات نیز پیروز می‌شود، چنانکه آن امام بزرگوار فرمودند: #171وَاللّٰهُ لَوْ أُعْطِیَتْ الْأَقَالِیْمُ السَّبْعَةُ مَا تَحْتَ أَقْلَاقِهَا عَلَى أَنْ أُغْصِیَ اللّٰهُ فِی نَمَلَةٍ أَسْلُبُهَا جَلْبَ شَعِیْرَةٍ مَا فَعَلْتُهُ» به خدا قسم اگر عالم هستی را یک طرف قرار دهند و به من بگویند که به یک مورچه ظلم کن و پوست جو را بی‌جا از دهان مورچه بگیر، نمی‌کنم. یعنی عالم هستی اصلاً و ابداً در مقابل ظلم به مورچه، نزد آن امام بزرگوار ارزش ندارد.

همه و به خصوص شیعیان باید چنین باشند، اما متأسفانه بسیاری از افراد، در مقابل مال دنیا، خود را گم می‌کنند. #171كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَیْطَغٰی، أَنْ رَآهُ اسْتَغْنٰی»

وقتی انسان با پول یا ریاست، احساس بی‌نیازی کند، سرکش می‌شود یا اگر کسی خود را نساخته باشد، در هنگام تحریک غریزه جنسی، مردود می‌شود. اما آنکه توانسته است خود را بسازد، در مواضع حساس، امداد الهی او را نجات می‌بخشد. قرآن کریم، از زبان حضرت یوسف (ع) #171ع: که توانست در امتحان الهی سربلند شود، می‌فرماید: #171وَلَا تَصْرَفْ عَنِّیْ کَیْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَیْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِیْنَ» یعنی اگر خداوند در صحنه‌ها به فریاد من نرسیده بود و مرا کمک نکرده بود، به آن زنان تمایل پیدا می‌کردم و مردود می‌شدم.

فریب دنیا و خسران دنیا و آخرت

قرآن کریم تعبیر #171مَتَاعُ الْحَیَاةِ الدُّنْیَا» را برای دنیای به معنای عام به کار می‌برد و به بشریت هشدار می‌دهد که مراقب فریب دنیا و زندگی دنیوی باشند که موجب سقوط و تباهی آنان خواهد شد.

#171فَلَا تَغْرِتْکُمُ الْحَیَاةُ الدُّنْیَا وَ لَا یَغْرِتْکُمُ بِاللّٰهِ الْعَزَّوْرُ» قرآن کریم در این آیه شریفه، زنگ خطر برای مواظبت از فریب دنیا را در کنار زنگ خطر برای مراقبت از فریب شیطان که ذاتاً فریبنده است، بیان می‌فرماید و این طرز بیان، حاکی از نقش مؤثر دنیا طلبی در سقوط

انسان به درّه شقاوت و بدبختی است و ضرورت پرهیز از تمایل و دلبستگی به دنیای فانی را آشکار می‌سازد.

بنابراین انسان باید با مبارزه و با تحمل سختی‌های فراوان، به جایگاهی برسد صفت قناعت پیدا کند و دلبستگی به دنیا نداشته باشد؛ به گونه‌ای که دنیای حرام، نتواند او را فریب دهد. سیر مختصری در تاریخ گواه این واقعیت است که متأسفانه اکثریت قریب به اتفاق آدمیان در اثر دلبستگی به دنیا، در امتحانات الهی مردود شده و موجبات خسران دنیا و آخرت را برای خود و حتی دیگران فراهم کرده‌اند.

مصایب ناشی از دنیا طلبی

پیامبر اکرم(ص) می‌فرماید: «مَنْ أَصْبَحَ وَ الدُّنْيَا أَكْبَرُ هَمِّهِ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ وَ أَلْزَمَ قَلْبُهُ أَرْبَعَ خِصَالٍ هَمًّا لَا يَنْقَطِعُ عَنْهُ أَبَدًا وَ شُغْلًا لَا يَنْقَرُجُ مِنْهُ أَبَدًا وَ فَقْرًا لَا يَبْلُغُ غِنَاهُ أَبَدًا وَ أَمَلًا لَا يَبْلُغُ مُنْتَهَاهُ أَبَدًا»

عبارت «فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ»، در قرآن کریم یک مرتبه و برای کسانی که با اجانب ارتباط دارند استفاده شده و در روایات نیز بسیار کم استعمال شده است و به این معناست که خدای تعالی اعتنا به شخص مورد نظر ندارد و از تحت ولایت الهی خارج می‌گردد. به عبارت روشن‌تر، پروردگار عالم رشته ولایت خود را از این شخص قطع می‌کند.

بر اساس این حدیث نورانی، اگر کسی هم و غمش دنیا باشد و دلبستگی به آن داشته باشد، اول مصیبتش این است که خداوند به او اعتنا نمی‌کند و دست عنایت خود را از روی سر او بر می‌دارد و بدا به حال کسی که دست عنایت خداوند روی سر او نیست و حق تعالی او را به خودش وا گذاشته است. به قول یکی از بزرگان اگر دنیا طلبی هیچ مصیبتی به جز این نداشت، بس بود که بفهمیم مذموم و مضر است و علاوه بر اینکه خسران دنیا و آخرت را به همراه دارد، مانع بزرگی برای سعادت و رستگاری است.

اما این روایت شریف می‌فرماید علاوه بر این، در دل شخص دنیا طلب، چهار خصلت پدید می‌آید: خصلت اول: «هَمًّا لَا يَنْقَطِعُ عَنْهُ أَبَدًا»، یعنی دل او پر از غم و غصه و دلهره و اضطراب خاطر و نگرانی می‌شود. اکنون جامعه ما چنین است. بسیاری از مردم شبانه روز خود را همراه با غم، غصه و نگرانی سپری می‌کنند تا از دنیا بروند. کمتر کسی پیدا می‌شود که غم و غصه و اضطراب خاطر و نگرانی نداشته باشد، مگر اینکه از اولیاء الله باشد؛ کسانی که از گذشته غم و از آینده ترس ندارند و زندگی آنان منهای غم و غصه و اضطراب خاطر و نگرانی است. خوشا به حال آن کسانی که این حالت را دارند. «أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

خصلت دوم: «شُغْلًا لَا يَنْقَرُجُ مِنْهُ أَبَدًا»، یعنی دل او مشغول به دنیا است و مادیات آن را برده است. به جای اینکه مشغول معنویات و رابطه با خدا باشد، حتی در نماز خود نیز به فکر دنیا و مادیات است. شبانه روز مشغول دنیا است؛ بیداری او به امور دنیوی می‌گذرد و هنگام خواب نیز خواب دنیا را می‌بیند. «شَيْءٌ يَنْقَرُجُ مِنْهُ أَبَدًا»، یعنی همیشه محتاج است. ممکن است ثروت و امکانات داشته باشد، اما صددرصد محتاج است. الان جامعه ما در احتیاج کامل به سر می‌برد و حتی بسیاری از متمولین خود را با چک و سفته محتاج کرده‌اند. در روایات آمده است که برخی، دنیا را مثل آب دریا می‌بینند و هرچه از آن بنوشند، تشنه‌تر می‌شوند. افراد دنیا طلب که هم و غم آنان دنیاست و همه وقت به فکر دنیا هستند، چنین محتاج می‌شوند. افراد بسیاری وجود دارند که از امکانات خوبی برخوردارند، اما دل آنان محتاج است. گویا فقر و احتیاج، در عمق ذات آنان نهفته است.

خصلت سوم: «فَقْرًا لَا يَبْلُغُ غِنَاهُ أَبَدًا»، یعنی همیشه محتاج است. ممکن است ثروت و امکانات داشته باشد، اما صددرصد محتاج است. الان جامعه ما در احتیاج کامل به سر می‌برد و حتی بسیاری از متمولین خود را با چک و سفته محتاج کرده‌اند. در روایات آمده است که برخی، دنیا را مثل آب دریا می‌بینند و هرچه از آن بنوشند، تشنه‌تر می‌شوند. افراد دنیا طلب که هم و غم آنان دنیاست و همه وقت به فکر دنیا هستند، چنین محتاج می‌شوند. افراد بسیاری وجود دارند که از امکانات خوبی برخوردارند، اما دل آنان محتاج است. گویا فقر و احتیاج، در عمق ذات آنان نهفته است.

این روایت شریف می‌فرماید افرادی که دلبستگی به دنیا دارند، معلوم است که نمی‌توانند استکمال کنند و ساقط می‌شوند. زیرا دل چنین کسانی محتاج به دنیاست و در حالی که از نظر پول و امکانات و از حیث خوراک، پوشاک، مسکن و ازدواج در رفاه کامل به سر می‌برند، اما مثلاً محتاج ارضای غریزه جنسی هستند. چشم چرانی می‌کنند و همواره به فکر شهوت و امیال جنسی بوده و از فکر همسر و زندگی خویش غافل هستند.

خصلت چهارم: «أَمَلًا لَا يَبْلُغُ مُنْتَهَاهُ أَبَدًا»، یعنی آمال و آرزوهای بی‌جا، سراسر وجود انسان دنیا طلب را تسخیر می‌کند. به اندازه‌ای راجع به آرزوهای دور و دراز تخیل می‌کند که گویا قرار است هزار سال در این دنیا زندگی کند و فکر هزار سال دیگر را هم می‌کند. ممکن است فردا بمیرد، اما چه افکاری و چه آمال و آرزویی دارد که مصیبت بزرگی برای دل او شده است. افراد دنیا پرست و ریاست طلب و یا کسانی که شهوت جنسی آنها را برده است، اسیر آمال و آرزوهای خود هستند و راه گریزی هم ندارند، مگر اینکه دست از دنیا پرستی بردارند.

دنیاطلبی، موجب سلطه بیگانگان

روایت دیگری از پیامبر اکرم(ص) در برخی کتب معتبر اهل سنت نقل شده است که فرمودند: قال رسول الله: «يوشك الأمم أن تداعى عليكم كما تداعى الأكلة إلى قصعتها. فقال قائل: ومن قلة نحن يومئذ؟ قال: بل أنتم يومئذ كثير، و لكنكم غناء كغناء السَّيل، و لينزعن الله من صدور عدوكم المهابة منكم و ليقدفن الله في قلوبكم الوهن. فقال قائل: يا رسول الله، و ما الوهن؟ قال: حُبّ الدنيا و كراهية الموت.>

رسول اکرم فرمودند: زمانی فرا می‌رسد که دشمن بیگانه نظیر گرسنه‌ای که به ظرف غذا حمله می‌کند، بر مسلمانان هجوم می‌آورد. مسلمانان با تعجب پرسیدند: آیا علت این استثمار، کم بودن تعداد مسلمانان است؟ فرمودند: خیر، بلکه آنان بسیارند، اما چون مسلمان واقعی نیستند و به اصطلاح پوشالی و توخالی هستند، بیگانگان بر آنان مسلط می‌شوند و همه امکانات آنان را به یغما می‌برند. نظیر اکنون که استکبار جهانی برای بلعیدن عالم اسلام به بیش از یک میلیارد مسلمان هجوم آورده است و علاوه بر تسلط بر مسلمانان، در صدد این است که همه استثمار شوند و نوکر اجانب باشند.

سپس فرمودند: در چنین زمانی، ابهت مسلمانان از دل کفار و اجانب می‌shy&رود و وهن در دل مسلمانان ریخته می‌شود. از ایشان سؤال شد که وهن چیست؟ فرمودند: «حُبّ الدنيا و كراهية الموت> یعنی دنیاطلبی، حُبّ دنیا و دلبستگی به مادیات موجب می‌شود که از مرگ بترسند و زیر بار شهادت نروند. آنگاه اجانب و استثمارگرها بر آنان مسلط می‌شوند، ذخایر و امکانات آنان را می‌برند و اجازه استقلال به آنان نمی‌دهند. افزون بر این، فرهنگ غربی آنان را احاطه می‌کند و منجر به نابودی آنان می‌شود.

راهکار رهایی از دنیاطلبی

راهکار رهایی از دنیاطلبی و مصایب ناشی از آن، بازگشت به قناعت و زهد و بازگشت به دنیای حلال و مورد تأیید اسلام است. اسلام عزیز نمی‌فرماید که دنیا را فراموش کنید، بلکه دلبستگی به دنیا و پرداختن به دنیای حرام را مذمت فرموده و در عوض، مسلمانان را برای تلاش در راستای آبادی دنیای حلال، سفارش می‌فرماید.

«و ابْتَغِ فيما آتاك الله الدارَ الآخرةَ و لا تنسَ تصيبك من الدنيا>

قرآن کریم می‌فرماید: مسلمان باید به صورت توأمان به فکر آبادی دنیا و آخرت خود باشد. یعنی همین‌طور که برای سعادت و رفاه اخروی تلاش می‌کند، باید جهت تأمین خوراک، پوشاک، مسکن و ازدواج خود و اطرافیان و حتی جامعه، سعی وافر داشته باشد تا جامعه اسلامی محتاج نباشد.